

Partnerské organizace stop!sv

IREFREA Španělsko a Portugalsko

IREFREA je jedna z nejstarších evropských organizací protidrogové prevence. Mezi hlavní činnosti španělských a portugalských týmů spadá prevence užívání alkoholu a drog (výzkum, evaluace a implementace preventivních programů). Tito experti se aktivně zapojují do odborných aktivit v rámci mezinárodních organizací jako jsou EMCDDA a NIDA. Organizují řadu odborných konferencí napříč Evropou a vedou nebo se zapojují do více než 30 výzkumných projektů na evropské či národní úrovni. IREFREA v obou zemích dosahuje výborných výsledků s praktickým dopadem v oblasti prevence rizikových faktorů, jako je násilí mladistvých a genderové násilí. Mají také rozsáhlé zkušenosti se vzděláváním a pomáhají posilovat postavení organizací občanské společnosti na národní i mezinárodní úrovni. IREFREA je od svých počátků členem Fóra občanské společnosti pro otázky drog.

Pro více informací o projektu stop!sv prosím kontaktujte partnerské organizace nebo navštivte naše webové stránky:

IREFREA – Španělsko
www.irefrea.org | www.irefrea.eu
Kontaktní osoba: Montse Juan
mjuan@irefrea.org

IREFREA – Portugalsko
www.irefrea.org | www.irefrea.eu
Kontaktní osoba: Fernando Mendes
irefrea.pt@gmail.com

Institut veřejného zdraví (PHI) Univerzity Johna Moorea v Liverpoolu (LJMU)

PHI je dynamicky se rozvíjející výzkumná instituce. Výsledky její práce přispívají ke zlepšení veřejnozdravotní politiky, a to jak na místní, tak i národní a mezinárodní úrovni. Specializuje se na aplikovaný výzkum, publikování systematických rešeršů, evaluaci preventivních programů, zvyšování povědomí v oblasti veřejného zdraví (např. užívání alkoholu a NIDA. Organizují řadu odborných konferencí napříč Evropou a vedou nebo se zapojují do více než 30 výzkumných projektů na evropské či národní úrovni. IREFREA v obou zemích dosahuje výborných výsledků s praktickým dopadem v oblasti prevence rizikových faktorů, jako je násilí mladistvých a genderové násilí. Mají také rozsáhlé zkušenosti se vzděláváním a pomáhají posilovat postavení organizací občanské společnosti na národní i mezinárodní úrovni. IREFREA je od svých počátků členem Fóra občanské společnosti pro otázky drog.

Institut veřejného zdraví – LJMU
www.cph.org.uk
Kontaktní osoba: Zara Quigg
Z.A.Quigg@ljamu.ac.uk

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze (CUNI)

Klinika adiktologie má bohaté zkušenosti s kvantitativním a kvalitativním výzkumem v oblasti užívání návykových látek a závislostí. Její odborníci dále vedou projekty včetně implementace, evaluace a informování laické i odborné veřejnosti. Klinika aktivně spolupracuje s Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti a podílí se na národních a mezinárodních výzkumných projektech. Součástí Kliniky adiktologie je rovněž specializované centrum pro právo a kriminologii s bohatými zkušenostmi v oblasti výzkumu viktimizace a kriminality.

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze
www.adiktologie.cz
Kontaktní osoba: Roman Gabrhelík
roman.gabrhelik@lf1.cuni.cz

Tento materiál vznikl za finanční podpory programu Práva, rovnost a občanství Evropské unie. Za jeho obsah nesou výhradní odpovědnost jeho autoři. Tento materiál nevyjadřuje nutně oficiální stanovisko Evropské komise.

Jaké jsou následky

sexuálního násilí?

Dopady na zdraví

- Nechtěné těhotenství
- Chronická bolest
- Poruchy trávení
- Gynekologické obtíže
- Časté bolesti hlavy
- Pohlavně přenosné nemoci
- Rakovina děložního čípku

Dopady na vztahy

Napjaté vztahy s rodinou, přáteli a partnery; méně častý kontakt s přáteli a příbuznými; nižší pravděpodobnost vstupu do manželského svazku; společenská izolace

Akutní psychické následky

Šok, popírání incidentu, strach, pocity viny, zmatenost, úzkost, pasivita, nervozita, nedůvěra, poruchy spánku, opakované prožívání incidentu v myšlenkách, snech a fantaziích

Dlouhodobé psychické následky

Deprese, ztráta zájmu o sex, snížená sebeúcta, sebeobviňování, sebevražedné jednání až dokonaná sebevražda

Změny chování

Sexuálně rizikové chování; užívání návykových látek (tabák, alkohol, drogy); poruchy příjmu potravy (zvracení, záchvatovité přejídání, odmítání potravy); kriminální chování; rizikové chování (např. jízda bez bezpečnostních pásů).

Doporučení

Studie naznačují, že charakter a výskyt sexuálního násilí v prostředí noční zábavy je výsledkem kombinace vzájemně souvisejících faktorů. Ty mohou riziko sexuálního násilí (přímo či nepřímo) zvyšovat, či snižovat. Abyste sexuálnímu násilí a obtěžování předcházeli, tak:

Jako návštěvník

- Respektujte vzájemné hranice mezi ostatními návštěvníky a personálem
- Respektujte pravidla daného podniku
- Nebuďte lhostejní ke svému okolí
- Konzumujte alkohol zodpovědně (např. během konzumace alk. nápojů pijte vodu nebo jiné nealkoholické nápoje)
- Vyvarujte se jiným návykovým látkám nebo jejich kombinacím (např. kombinace alkoholu s léky nebo s drogami)
- Buďte svým přátelům nablízku (pomozte jim, pokud jsou příliš opilí; ujistěte se, že se mají jak dostat domů atd.)
- Při tanci se vyvarujte nadměrnému sexuálnímu kontaktu
- Vyvarujte se sexuálnímu aktivitám přímo v podniku

Některé výzkumy dále naznačují, že třetí strana (tj. přihlížející) může významně ovlivnit eskalaci násilných incidentů v barech, a to jak negativně, tak i pozitivně. Pokud se tedy stanete svědkem sexuálního obtěžování nebo sexuálního násilí, snažte se na něj reagovat nebo mu předcházet. V rámci prevence sexuálního násilí se jako účinné osvědčily následující strategie:

Reagujte okamžitě

- Pokud uvidíte, jak opilého člověka odvádí z podniku jiný návštěvník, upozorněte personál, aby na situaci dohlédl.
- Pokud uvidíte rozrušenou osobu obklopenou skupinou dalších osob, upozorněte personál, aby na situaci dohlédl.
- Upozorněte své přátele, že není v pořádku, když obhajují, že někoho sexuálně obtěžovali nebo nutili k sexu.
- Upozorněte zaměstnance podniku na potenciální agresory a problémové osoby.
- Pokud v podniku uvidíte někoho rozrušeného, zeptejte se jej, zda je v pořádku a zda potřebuje pomoc. O pomoc můžete požádat také personál.
- Pokud někdo ztratil vědomí nebo nereaguje v důsledku nadměrné konzumace alkoholu, pomozte mu a obraťte se na personál.

Fakta & praktická doporučení pro mladé,

jak se bavit v prostředí noční zábavy bezpečněji

Sexuální obtěžování a sexuální násilí mezi mladými lidmi v prostředí noční zábavy

Jak tomu předcházet?

stop • sv

Capacitando al personal para prevenir la violencia sexual

Tento materiál vznikl za finanční podpory programu Práva, rovnost a občanství Evropské unie. Za jeho obsah nesou výhradní odpovědnost jeho autoři. Tento materiál nevyjadřuje nutně oficiální stanovisko Evropské komise.

Sexuální násilí

v prostředí noční zábavy

Světová zdravotnická organizace definuje sexuální násilí jako:

„ Jakékoliv sexuální jednání zahrnující pokusy o dosažení sexuálního styku, nežádoucí sexuální poznámky a návrhy, činy směřující k obchodování či jinak namířené proti sexualitě jedince, které využívají nátlak, nehledě na vztah k oběti, a to v jakémkoliv prostředí zahrnujícím (nikoliv výlučně) domov a práci.

Do této definice spadá široká škála agresivního a nekonsenzuálního jednání, mezi kterou může v kontextu prostředí noční zábavy patřit:

Nevyžádaná sexuální pozornost (bez kontaktu) nebo obtěžování
(např. nevhodné poznámky a gesta).

Nevyžádaný sexuální kontakt
(např. osahávání, líbání a doteky)

Sexuální aktivita s osobou, která je opilá nebo pod vlivem drog, a proto není schopna dát svolení

Vynucená sexuální aktivita
(např. výhrůžky, slovní nátlak, skryté podávání alkoholu a drog)

Sexuální vykořisťování
(např. povolení vstupu do podniku nezletilým výměnou za sexuální služby).

Znásilnění nebo pokus o znásilnění

Obvyklá představa sexuálního násilí v prostředí nočního života je taková, že se jej nejčastěji dopouštějí návštěvníci mužského pohlaví vůči ženám v podniku. Mohou se jej však dopouštět osoby obou pohlaví, a to vůči ženám i mužům. Stejně tak se jej mohou dopouštět zaměstnanci – jak vůči zákazníkům, tak svým spolupracovníkům.

Jak se sexuální násilí

v prostředí noční zábavy projevuje?

Navázání partnerských a sexuálních vztahů je jedním z hlavních důvodů, proč mladí lidé navštěvují bary a kluby. Tyto podniky tak mohou představovat vysoce sexualizované prostředí.

Proto může být obtížné tento problém pochopit a identifikovat jej. Složitost situace je negativně ovlivněna také častou konzumací alkoholu a drog. Tyto látky mohou snižovat zábrany a zvyšovat zranitelnost vůči potenciálnímu sexuálnímu útoku.

Existuje několik způsobů, kterými se může sexuální násilí v prostředí noční zábavy projevovat:

Sexuální násilí a obtěžování může být oportunistické, např. když někdo na přeplněném parketu využije příležitost k tomu, aby se dotýkal jiné osoby; nebo když někdo využije opilost jiné osoby k sexuální agresi (týká se nejen cizích osob, ale i partnerů, protějšků na schůzce, kamarádů a známých).

Sexuální násilí se může projevovat nesprávným odhadem situace, např. když se někdo mylně domnívá, že o něj má jiná osoba sexuální zájem nebo že pro ni bude sexuální akt akceptovatelný. Násilí se může projevovat i jako následek podobných nedorozumění – např. v podobě agresivního odmítnutí nebo agresivní reakce na odmítnutí.

Sexuální predátoři mohou navštěvovat podniky noční zábavy s vidinou, že snadno najdou potenciální oběti; zvláště ty, které jsou pod vlivem alkoholu nebo drog. Tyto osoby si nejsou tolik vědomy vlastní zranitelnosti a mají nižší schopnost odmítnout a bránit se. Je také menší pravděpodobnost, že sexuální útok ohlásí. Z tohoto důvodu jim mohou sexuální predátoři alkohol nebo drogy (otevřeně nebo skrytě) sami podávat.

Společenské normy mohou sexuální násilí podporovat a zabraňovat tak jeho rozpoznání (např. pokud jsou ženy, které konzumují alkohol nebo pracují za barem, považovány za „povolné“; pokud jsou nevyžádané doteky v prostředí noční zábavy akceptovány jako součást běžného chování). Sexuální násilí mužů vůči ženám může být také ovlivněno kulturou machismu, pocitem mužské sounáležitosti nebo prosazováním a obranou dominantní mužské identity.

Jak časté je sexuální násilí

v prostředí noční zábavy?

V rámci Evropy nemáme doposud dostatek informací ohledně sexuálního násilí v prostředí noční zábavy. Dostupná data však naznačují, že se jedná o závažný problém. **V roce 2012 byl ve 28 zemích Evropské unie realizován první srovnávací průzkum zaměřený na násilí vůči ženám.** Průzkum realizovala Agentura Evropské unie pro základní práva.

Výskyt sexuálního násilí v prostředí noční zábavy (ženy 18 až 29 let)*

DK	Dánsko	33%	BE	Belgie	12%
FI	Finsko	31%	NL	Nizozemsko	10%
IE	Irsko	21%	LT	Litva	10%
CZ	Česká republika	20%	FR	Francie	9%
RO	Rumunsko	19%	MT	Malta	7%
SI	Slovinsko	18%	HR	Chorvatsko	7%
AT	Rakousko	18%	BG	Bulharsko	7%
UK	Velká Británie	17%	PL	Polsko	7%
SE	Švédsko	17%	EE	Estonsko	7%
HU	Maďarsko	16%	PT	Portugalsko	6%
ES	Španělsko	16%	LV	Lotyšsko	6%
DE	Německo	14%	EL	Řecko	3%
LU	Lucembursko	14%	CY	Kypr	1%
SK	Slovensko	13%	IT	Itálie	1%
	Průměr	13%			

* Agentura EU pro základní práva (FRA), data z průzkumu násilí vůči ženám na základě pohlaví, 2012.

